

Nr 386

Av herrar Börjesson i Falköping och Persson i Heden, om skydd
för arbetstagare mot oberättigad uppsägning.

(Lika lydande med motion nr 343 i Första kammaren)

För medborgarnas välfärd har statsmakterna lagt i dagen en betydande aktivitet. Strävan har varit att ge människorna ett visst mått av trygghet. Sålunda har lagstiftningsvägen åstadkommit bl. a. fyra veckors semester, 45 timmars arbetsvecka och arbetarskydd.

När det däremot gäller den grundläggande och allra viktigaste punkten, nämligen tryggheten i anställningen, har statsmakterna varit passiva. Någon form av lagstadgat uppsägningsskydd finns inte, något som numera är ett unikum för ett land. De flesta andra stater i Europa har infört någon form av uppsägningsskydd. Så är fallet bland annat i grannländerna Norge och Danmark. Det är givetvis önskvärt att en likformig lagstiftning på detta område åstadkommes för de nordiska länderna.

Den hittills anförda motiveringen för att inte lagstiftningsvägen införa någon form av uppsägningsskydd är att de organiserade arbetstagarna genom avtal och reglementen är tillförsäkrade ett visst skydd mot oberättigad uppsägning. För den organiserade gruppen kan frågan också anses löst.

Men det finns och kommer alltid att finnas grupper av arbetstagare, som inte kan komma i åtnjutande av de regler för uppsägning som stipuleras av avtal upprättade mellan arbetsmarknadsparterna. Tiden bör nu vara inne för statsmakterna att genom lagstiftning ge även de nämnda grupperna ett visst uppsägningsskydd. För dessa arbetstagare synes en lagstiftning vara enda möjligheten till trygghet mot oberättigad uppsägning.

Det måste anses orätt att en arbetstagare skall kunna bli avskedad för en bagatell, såsom för ett obetänksamt yttrande eller en olyckshändelse. Fall av arbetsbrist och oskickligt uppträdande eller misskötsel faller givetvis utanför ramen för denna framställning.

Då vederbörande arbetstagare är familjeförsörjare, kanske med eget hem, får en oberättigad uppsägning så orimliga konsekvenser, att det framstår som ohållbart att längre undvara ett uppsägningsskydd. Om den avskedade haft sitt arbete på en plats med begränsad tillgång till arbete, kan den iråkade arbetslösheten betyda, att tillvaron för honom och hans familj helt rubbas. Övriga av statsmakterna genomförda reformer, som syftar till

trygghet, kan visa sig betydelselösa, om den grundläggande faktorn — skydd mot obefogad uppsägning — saknas.

En möjlighet att lösa frågan om uppsägningskyddet finns i en dispositiv lagstiftning. En sådan lag skulle inte på något sätt inkräkta på möjligheterna för arbetsmarknadens parter att vid förhandlingsbordet göra upp om detta skydd. Vinsten med en sådan lag vore emellertid att alla grupper av arbetstagare tillförsäkras ett visst skydd mot oberättigad uppsägning.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en utredning angående ett skydd för arbetstagare mot oberättigad uppsägning, samt

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt framläggande av förslag grundat på sagda utredning.

Stockholm den 24 januari 1964

Bengt Börjesson

1 Falköping

Arne Persson

1 Heden